



Česká republika

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola „Korálek“ Liberec, Aloisina výšina 645/55

Adresa : Aloisina výšina 645/55, 460 15 Liberec 15

Identifikátor školy: 600079465

Termín konání orientační inspekce: 14. a 15. dubna 2003

Čj.:	083 159/03-1076
Signatura:	oh4aw148

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola je příspěvkovou organizací statutárního města Liberce, nám. Dr. E. Beneše 1, 460 59 Liberec. Škola má tři věkově smíšené třídy a jednu třídu speciální - logopedickou. Její kapacita je 90 dětí, ve školním roce 2002/2003 bylo k docházce přijato 89 dětí ve věku 3 - 6 let. Provoz školy je od 6:30 do 16:30 hodin. Přímou v budově je provozována respirační ambulance Centra zdravotní a sociální péče Liberec, která poskytuje dětem preventivní péči. Mateřská škola je cvičnou školou pro studenty SPgŠ v Liberci. Součástí školy je školní jídelna.

Školní vzdělávací program byl zpracován v souladu s „Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání“, č.j. : 14 132/01-22. Vytvořený školní program a třídní programy jsou zaměřeny na rozvíjení osobnosti dítěte ve spolupráci s rodinou a preferováním forem prožitkového učení.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- Personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- Materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- Průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- Zhodnocení vedení povinné dokumentace

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V mateřské škole působí kromě ředitelky osm učitelek, z toho dvě na poloviční úvazek. Učitelky se sníženými úvazky nespĺňují podmínky odborné pedagogické způsobilosti, obě však jsou ve své práci aktivní, odpovědné a dále se sebevzdělávají, svou práci konzultují se zkušenými kolegyněmi. Jedna z nich je přihlášena ke studiu speciální pedagogiky, další je zaměstnána na dobu určitou (studentka VOŠ - tříměsíční praxe).

Další vzdělávání učitelek je ředitelkou podporováno včetně zajištění finančních prostředků. Učitelky si vybírají témata dle vlastního zájmu i potřeb školy, zúčastňují se akcí pořádaných pedagogickým centrem. Kmenová učitelka ve speciální třídě absolvovala studium speciální pedagogiky a nadále si rozšiřuje své odborné vědomosti samostudiem i prostřednictvím speciálních seminářů zaměřených např. na autismus, zdravotní cvičení, logopedii apod. Získané zkušenosti si učitelky navzájem předávají na poradách i formou písemných záznamů. K dobré spolupráci přispívají podobné názory na nové trendy v předškolní výchově, jejich přijímání a uplatňování v praxi. Pět provozních pracovníků vytváří dobré podmínky pro vzdělávací činnost školy. Kolektiv je stabilní, většina zaměstnanců pracuje společně již deset let. Učitelky vedou děti v kroužcích: hudebně-dramatickém, hry na flétničku, aerobiku, práci s keramikou. Další nabízené aktivity (seznamování s angličtinou, rytmika, jóga) vedou lektoři. Zajištěna je i prevence vad řeči a onemocnění dýchacího ústrojí. Dle zájmu rodičů chodí děti také do sauny (Lokomotiva Liberec).

Ve vedení a motivování lidí ředitelka uplatňuje demokratický styl, založený především na spolupráci a vstřícném přístupu k zaměstnancům. Kontrolní a hospitační činnost vychází ze

záměrů uvedených v ročním plánu školy, je systematická a účinná. Kontroly probíhají v pravidelných časových intervalech, poznatky si ředitelka vede písemně. Předložené hospitační záznamy měly stanovené cíle i odpovídající závěry. Poznatky z kontrolní a hospitační činnosti jsou předmětem jednání porad, jsou dále využívány ke zlepšování chodu školy, k úpravám školních a třídních programů a zkvalitňování výchovně-vzdělávací činnosti učitelek. Z předloženého přehledu o vzdělávání vyplývá, že se vzdělávacích akcí účastní rovnoměrně všechny učitelky, výběr seminářů je směřován k zaměření školy a jejích dalších aktivit. Je využívána především nabídka Pedagogického centra v Liberci.

Organizace provozu je funkční, založená na spolupráci celého kolektivu. Vychází z pečlivě písemně zpracovaných řádů školy, náplní práce všech pracovníků, rozpisů pracovní doby, předaných kompetencí a úkolů zaměstnanců, plánu porad a kontrolní činnosti. Zpětnovazební poznatky jsou průběžně využívány.

Vnitřní informační systém je zažitý. Rodiče mají možnost vstupu do tříd, v době inspekce tak činili často, jejich komunikace s učitelkami byla přátelská. Spolupracují při různých akcích školy a vystoupeních (výlety, zájmová činnost, přehlídka Mateřinka atd.), sponzorskými dary materiálně podporují činnost školy. Při škole pracuje registrované sdružení rodičů. Přístup zřizovatele je vstřícný, vždy má snahu vyhovět opodstatněným požadavkům školy. S krajským úřadem spolupracovala škola v letošním školní roce především při zajišťování programu na Veletrhu knihy a festivalu Mateřinka. Velmi úzká je spolupráce se Základní školou Kunratická (využívání tělocvičny a keramické dílny ZŠ dětmi, logopedická poradna pro žáky ZŠ, vzájemné návštěvy a vystoupení), která je směřována především k usnadnění přechodu dětí k povinné školní docházce. Obohacením pro děti jsou pravidelné návštěvy v Domově důchodců v Českém Dubu a častými návštěvami v liberecké ZOO vyplývající ze sponzorování želvy. Po odborné stránce udržují učitelky kontakty s pracovníky Jedličkova ústavu, pedagogicko-psychologickou poradnou (školní zralost), speciálním pedagogickým centrem (logopedie), centrem zdravotní a sociální péče (autismus) a mateřskou školou Na Pískovně. K informování veřejnosti spolupracují s televizí Genus, regionálním i celostátním tiskem.

Personální podmínky jsou vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Mateřská škola na okraji sídliště je účelová panelová budova s velkou zahradou a dobrými možnostmi k vycházkám. Po rekonstrukci (2001) je ve velmi dobrém technickém stavu, plánováno je dokončení přestavby umývárny, úpravy dlažby a podhledů chodeb. Ve škole nejsou samostatné ložnice, lehátka se rozkládají v hernách. Všechny třídy jsou vybaveny novým úložným i dětským nábytkem, inspirujícími koutky pro hry dětí, podnětnými pomůckami a hračkami. Na vybavení se podíleli i sponzoři z řad rodičů, firem a nadací. Dětské stolky a židle jsou ve třídách v jedné velikosti, která neodpovídá individuálnímu vzrůstu dětí. Funkční uspořádání a vysoká estetická úroveň interiérů vytváří útulné prostředí a osobitý charakter jednotlivých tříd. Bohaté je vybavení školy pro hudební činnosti : 3 klavíry, 2 kytary, flétna, cassio, rytmické a orffovy soubory. Využívána je také vlastní harmonika jedné z učitelek. Velmi dobře je vybavena dětská i odborná knihovna, fonotéka a videotéka. Hygienické podmínky zlepšují čistička a zvlhčovač vzduchu. Pitný režim byl realizován velmi dobře zaběhlým způsobem. Ve speciální třídě jsou k dispozici pomůcky např. pro nácvik správného dýchání, množství obrazového materiálu, odborná literatura - publikace „Malované čtení“, „Rozumíš mi?“, „Pro hbité jazýčky“, „Logopedie v praxi“, „Obrázková škola řeči“ a další. Prostor třídy je velmi stísněný, i přes nižší počet dětí

nepostačuje pro společné stolování a spontánní pohybové aktivity. Vedení školy tento nedostatek řeší častým využíváním herny, náležející druhé třídě. Děti z obou tříd jsou v úzkém kontaktu i v jiných případech, kdy organizace provozu vyžaduje spojení oddělení. Z hlediska psychohygieny tento zaběhlý způsob přináší dětem jistotu vyplývající z pravidelnosti, znalosti prostředí i širšího dětského kolektivu s možností navazovat přátelství.

Materiálně-technické podmínky jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Realizace vzdělávacích programů

Základním východiskem pro činnost školy je vytváření podnětného prostředí k rozvíjení osobnosti dětí s využitím prožitkového učení. Program školy je zpracován velmi systémově. Poznatky z jeho realizace budou společně vyhodnoceny na konci školního roku. Dílčí úpravy a změny jsou průběžné. Třídní programy zpracovaly učitelky. Jejich forma je odlišná, někde převažuje starší způsob plánování. Ve třídách, kde je realizována pedagogická praxe, jsou cíle a obsah děleny podle výchov. Vzhledem k tomu, že s vytvářením vlastních programů začínají, chybí systémová zpětná vazba. Ředitelka tyto skutečnosti vnímá, s učitelkami metodicky pracuje, zvolna je směřuje k integrovanému způsobu v plánování i ve vlastní činnosti.

V přehledech výchovné práce je zaznamenáván průběh denních činností, jejich návaznost a pestrost. Sledovaná práce odpovídala stanoveným záměrům.

Školní i třídní vzdělávací programy jsou zpracovány podle „Rámcového programu pro předškolní vzdělávání“. V letošním školním roce jsou ověřovány. Sledovaná výchovně-vzdělávací činnost byla v souladu s předloženými třídními programy i záměry školního programu. Pedagogická dokumentace je vedena průkazně.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Spontánní a řízené činnosti

Ve všech třídách se v průběhu celého dne spontánní a řízené činnosti prolínají, děti si samy volí, které z nabízených činností se zúčastní. Tento způsob práce je zaběhlý a pro děti uspokojivý. Svědčí o tom klidná a tvořivá pracovní atmosféra, vytrvalost a soustředění dětí v aktivitách, které si vybraly.

Plánování a příprava zhlédnutých výchovně-vzdělávacích aktivit byla velmi promyšlená a pečlivá včetně potřebných pomůcek a materiálů. Byly využity převážně metody prožitkového učení (manipulace, experimentování, objevování). Vlastní výběr a účast v nabízených činnostech i přiměřená spoluúčast a pomoc učitelek výrazně respektovaly individuální možnosti dětí.

Podmínky pro ranní hry, spontánní činnosti i řízené aktivity byly velmi dobré. Dostatek prostoru, volný přístup k hračkám a pomůckám, promyšleně připravená nabídka manipulačních, pracovních a výtvarných činností nabízely dětem dostatek sebeuplatnění v **samostatné práci a hře**. Nabízené aktivity jsou k dispozici do vyčerpání jejich zájmu, jsou doplňovány a obměňovány. Děti měly po příchodu do mateřské školy dostatek času najít si činnost, která je zajímá i kamarády ke společné hře a práci. Učitelky podněcovaly vzájemnou komunikaci, nabízely potřebnou pomoc např. při seznamování s novou pomůckou, vytvářely podmínky pro upevňování společenských a hygienických návyků, pomáhaly při řešení konfliktů. Jejich přístup byl klidný a nevtíravý. K vytváření dobrých vztahů výrazně přispívaly pěkným oslovováním dětí a vyhledáváním možností k ocenění nejenom výsledků

jejich práce, ale i snahy, způsobů jednání a spolupráce s ostatními. Chování dětí bylo přirozené a klidné, hrály si a pracovaly se zaujetím a vytrvalostí. Byly pozorovány prvky spolupráce, vzájemné pomoci, péče o mladší děti a především uspokojení ze zvolených aktivit. Byly respektovány všechny individuální zvláštnosti dětí.

Činností řízených učitelkami se děti účastnily podle svého zájmu, některé v jejich průběhu přicházely, odcházely nebo přihlížely. U přihlížejících dětí byla viditelná citová spoluúčast, radostně oceňovaly výkony ostatních. Část aktivit vedly i studentky SPGŠ, děti s nimi pracovaly velmi rády.

V pohybových činnostech vhodně volená reprodukováná hudba, zajímavé náčiní, přiměřené tempo cvičení, motivující slovní doprovod učitelky ovlivnily kvalitu a kultivovanost pohybů dětí. Vytvoření překážkové dráhy zaujalo a přidávali se i další účastníci. Postupně se zapojily všechny děti. Náradí použité pro překážkovou dráhu respektovalo individuální schopnosti všech cvičících. Způsob vedení závěrečných pohybových her a určení vítězů zdůraznilo pocity úspěšnosti všech dětí. Další **pohybová** činnost při rytmické hudbě z magnetofonu většinu dětí zaujala. Celé cvičení bylo provedeno v tempu, provázaně s přechodovými částmi, které učitelka využila pro rozdávání barevných stuh za doprovodu rytmických říkadel. Zdravotní cviky se stuhami byly dětmi velmi dobře zvládnuty, jejich sestava byla promyšlená a náročnost poměrně vysoká. Pohybovou hrou na závěr si děti procvičily rychlou reakci, pozornost, ale také si upevňovaly schopnost respektovat pravidla.

Výrazný **přednes pohádky** s doprovodným využitím prstových maňásků učitelkou i dětmi byly aktivizující. Její děj odpovídal zkušenostem dětí. Jejich dobrá pozornost se projevila v následném spontánním opakování dialogů s pohybem plyšových zvířat. Navazující výtvarná práce vedená žákyní SPGŠ proběhla frontálním způsobem. Účinnost motivace se projevila především v zájmu dětí o činnost. Dlouhodobé motivující téma, zajímavá vlastní aktivita i využití hudby, maňásků, obrázků, hádanek byly efektivní. Živé reakce dětí, jejich bezprostřední komunikace a podporující postoje učitelek vedly k naplňování výchovných cílů. Další z činností byla provedena „klasickým“ způsobem formou **rozhovoru**, zjišťováním, rozšiřováním a upevňováním znalostí o květinách. Společnou aktivitu u klavíru využilo pět dětí. Závěrečná hra s pravidly „Na mlsnou kozu“ děti motivovala a spontánně se přidaly i ostatní.

Ve **speciální třídě** byly řízené činnosti prováděny frontálně se všemi dětmi. Nápaditě motivovaná úvodní část **hudebně pohybových** aktivit jim přinesla množství prožitků. Vhodně zařazované smyslové vnímání (vůně, různé zvuky, poslech ptačího zpěvu...) propojené pohádkovým motivem aktivizovalo děti k radostnému zapojení do hudebních, pohybových i rozumových činností. Děti reagovaly citlivě na pokyny, znaly organizaci a přechody mezi jednotlivými částmi. Učitelky využívaly situací z běžného života (volba Miss, Velikonoce), zařadily do prováděných činností zábavné prvky ze soutěže a situace, navozující velikonoční náladu. Celek působil kompaktně, promyšleně, citlivě a děti aktivizoval. Zvolená organizace s častými změnami a pestré pomůcky jim přinášely radost a prožitek.

Práce s hlinou probíhala společně v malé třídě. Učitelka byla pečlivě připravená, promyslela vhodnou úvodní motivaci a příjemně dětem prostředí při práci relaxační hudbou. Pracovní atmosféra byla dětmi velmi dobře přijímána. Se zájmem sledovaly postup práce, samy hledaly různá řešení a pozorovaly malé rostlinky (plevelné) ve hlině nahodile vyrostlé. Samostatně používaly umývadlo ve třídě, staraly se o pořádek při práci, dovedly si poradit. Při verbální komunikaci mezi dětmi a učitelkou její projev mírně převažoval. Při hodnocení přihlížela k individuálním možnostem jednotlivých dětí, jejich aktivnímu zapojení a osobnostnímu pokroku. Řízená činnost (v souvislosti s předchozí hudebně-pohybovou aktivitou) byla časově

poměrně náročná, v závěru již děti ztrácely pozornost a těšily se na volné hry, které jim učitelka nabídla.

Individuální péči provádí učitelka každodenně, děti se vystřídají v průběhu týdne. Využívá mnohých motivačních prvků – motivovaného rozhovoru, metodických listů, námětových obrázků. Ve sledovaný den rozvíjela u dítěte podle individuálního plánu postupně grafomotoriku spolu s rytmickou řečí, motivovala artikulační dovednosti i ohebnost jazyka. Při speciální péči z důvodu vysoké náročnosti odborného působení je nutná přítomnost druhého pedagoga. Ředitelka tento problém v průběhu inspekce vyřešila změnou organizace provozu a rozpisu služeb.

Během celého dne věnují učitelky dětem ve speciální třídě pozornost, důsledně dbají na správnou výslovnost, zařazují průpravná řečová i dechová cvičení a v jednom případě na doporučení lékaře realizují respirační program. Depistáž a průběžné šetření dětí provádí SPC Liberec. Škola dále spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, SpMŠ při nemocnici a podle potřeby i s jinými odbornými pracovišti, od kterých získává metodický materiál a konzultuje s nimi konkrétní problémy. Pro každé dítě je zpracována odborná dokumentace a individuální plán se záznamem úspěšnosti a plnění. Rodiče dětí jsou podrobně informováni a podle metodických listů upevňují s dětmi vyvozené hlásky i v domácím prostředí.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

- Pohybový projev dětí byl kultivovaný, rozvíjení jemné motoriky je věnována každodenní pozornost.
- Ke zdvořilostním návykům jsou děti nenásilně vedeny především příkladem učitelek, které je ve svých projevech zdůrazňují. Učitelky si všímaly a oceňovaly pěkné vztahy mezi dětmi, vytvářely předpoklady pro vzájemnou komunikaci. Děti tolerovaly a přijímaly výrazně odlišné projevy chování integrovaného dítěte (autismus).
- Pozorovaná úroveň jazykových a řečových dovedností byla dobrá.
- Použité formy a metody podporovaly samostatnost a možnosti sebeuplatnění dětí, zvyšovaly jejich schopnosti samostatně se rozhodovat i spolupracovat s ostatními.

Celkově byla výchovně-vzdělávací činnost hodnocena jako vynikající.

SOUČÁSTI MATEŘSKÉ ŠKOLY

Součástí mateřské školy je školní jídelna. Poznatky z její kontroly jsou uvedeny v protokolu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace vydaná usnesením zastupitelstva statutárního města Liberec č. 160/02 ze dne 1. 10. 2002, č.j.: POS/39/02/ZL
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 18. 12. 2002, č.j. OŠM-159/02-RZS
3. Jmenování ředitelky do funkce ze dne 30. 10. 2002 č.j.: POS/87/02/JD s účinností od 1. ledna 2003
4. Statistický výkaz o mateřské škole V 1-01 k 30. 9. 2002
5. Přehledy výchovné práce všech tříd na školní rok 2002/2003, přehledy docházky dětí všech tříd za měsíc březen a duben 2003, evidenční listy všech dětí přijatých k docházce ve školním roce 2002/2003
6. Přihlášky dětí k docházce a rozhodnutí o přijetí ve školním roce 2002/2003
7. Kniha úrazů vedená od 1.1.2003 - bez záznamu
8. Školní program mateřské školy na školní rok 2002/2003 včetně oblasti provozu a řízení
9. Třídní programy všech tříd na školní rok 2002/2003
10. Záznamy z pedagogických porad 4. 11., 4. 12. 2002, 16. 1., 11. 2., 1. 4. 2003 a záznamy z provozních porad 4. 12. 2002, 16. 1., 11. 2., 11. 3. 2003
11. Záznamy z hospitací 23. 1. 2002 o.č. 1566, 20. 1. 2003 o.č. 11395, 29. 1. 2003 o.č. 18022
12. Záznamy o dětech s vyjádřením SPC zařazených do speciální třídy v roce 2002/2003
13. Individuální plány pro děti zařazené do speciální třídy na školní rok 2002/2003

ZÁVĚR

Personální obsazení podporuje záměry školy, nekvalifikované učitelky jsou aktivní, v současné době si doplňují své vzdělání. Dobrá vzájemná spolupráce vychází především z akceptace současného pojetí předškolní výchovy, zájmu o další sebevzdělávání a demokratického přístupu ředitelky k zaměstnancům.

Péče ve speciální třídě je zajištěna kvalitně ve spolupráci s rodiči a odborníky (SPC, PPP, pediatry), souběžné působení dvou pedagogů tuto náročnou práci umožňuje.

Materiální podmínky podporují realizaci deklarovaného programu školy. Pozornost věnovaná úpravám interiérů přispívá k atmosféře podněcující činnosti dětí. Vybavení speciální třídy je kvalitní, podporuje odbornou péči o rozvoj řeči. Prostory této třídy jsou však poměrně stísněné a omezují práci především při společných činnostech, pohybových aktivitách a stolování.

Využívání a střídání širokého spektra forem a metod práce, možnost vlastního výběru aktivit dětmi vytvářely příjemnou pracovní atmosféru s vysokou efektivitou při výchovně-vzdělávací činnosti.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Jirkalová	v. r.
Členové týmu	Bc. Růžena Janatová	v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Jana Čermáková

V Jablonci nad Nisou dne 29. května 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. 6. 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Vladimíra Jurigová

v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2. července 2003	083 182/03-1076
Zřizovatel	2. července 2003	083 181/03-1076

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány